Сряда, 28 април 2021 г.

P9_TA(2021)0143

Опазване на почвите

Резолюция на Европейския парламент от 28 април 2021 г. относно защитата на почвите (2021/2548(RSP))

(2021/C 506/07)

Европейският парламент,

— като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и по-специално член 191 от него,

— като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 12 декември 2019 г. относно изменението на климата,

— като взе предвид заключенията на Съвета „Биологичното разнообразие изисква неотложни действия“ от 23 октомври 2020 г.,

— като взе предвид Решение № 1386/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 20 ноември 2013 г. относно Обща програма на Европейския съюз за действие за околната среда до 2020 г. „Да живеем добре в пределите на нашата планета ([1])“ („Седмата ПДОС“) и неговата визия до 2050 г.,

— като взе предвид Директива 2003/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за осигуряване участието на обществеността при изготвянето на определени планове и програми, отнасящи се до околната среда ([2]),

— като взе предвид Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети ([3]),

— като взе предвид предложението на Комисията за директива на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за опазване на почвите и за изменение на Директива 2004/35/ЕО (COM(2006)0232),

— като взе предвид Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) ([4]),

— като взе предвид Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите ([5]);

— като взе предвид Директива 86/278/ЕИО на Съвета от 12 юни 1986 г. за опазване на околната среда, и по-специално на почвата, при използване на утайки от отпадъчни води в земеделието ([6]),

— като взе предвид Директива 91/676/ЕИО на Съвета от 12 декември 1991 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници (Директива за нитратите) ([7]),

— като взе предвид Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за действие на Общността за постигане на устойчива употреба на пестициди ([8]) и последващите ѝ изменения,

— като взе предвид Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 г. за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители ([9]),

— като взе предвид Регламент (ЕС) 2017/852 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 г. относно живака и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1102/2008 ([10]),

([1]) ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 171.
([2]) ОВ L 156, 25.6.2003 г., стр. 17.
([3]) ОВ L 143, 30.4.2004 г., стр. 56.
([4]) ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17.
([5]) ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1.
([6]) ОВ L 181, 4.7.1986 г., стр. 6.
([7]) ОВ L 375, 31.12.1991 г., стр. 1.
([8]) ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 71.
([9]) ОВ L 344, 17.12.2016 г., стр. 1.
([10]) ОВ L 137, 24.5.2017 г., стр. 1.

— като взе предвид Регламент (ЕС) 2018/841 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за включването на емисиите и поглъщанията на парникови газове от земеползването, промените в земеползването и горското стопанство в рамката в областта на климата и енергетиката до 2030 г. ([11]),

— като взе предвид Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на правила за директни плащания за земеделски стопани по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕО) № 637/2008 на Съвета и Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета ([12]),

— като взе предвид политическите насоки на Комисията за периода 2019 — 2024 г., по-специално относно амбицията за нулево замърсяване за Европа,

— като взе предвид предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на Общата селскостопанска политика (стратегическите планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета (COM(2018)0392),

— като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено „Европейският зелен пакт“, от 11 декември 2019 г. (COM(2019)0640),

— като взе предвид предложението на Комисията за решение на Европейския парламент и на Съвета относно Обща програма на Европейския съюз за действие за околната среда до 2030 година (8-мата програма за действие за околната среда — ПДОС) (COM(2020)0652),

— като взе предвид съобщението на Комисията от 20 май 2020 г., озаглавено „Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. — Да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот“ (COM(2020)0380),

— като взе предвид Status of the World Soil Resources Report (Доклад за състоянието на световните почвени ресурси), публикуван през 2015 г. от Междуправителствена техническа група в областта на почвите (ITPS), Глобалното партньорство в областта на почвите (GSP) и Организацията на ООН за прехрана и земеделие (ФАО),

— като взе предвид съобщението на Комисията от 20 май 2020 г., озаглавено „Стратегия „От фермата до трапезата“ за справедлива, здравословна и екологосъобразна продоволствена система“ (COM(2020)0381),

— като взе предвид доклада на Комисията от 13 февруари 2021 г. относно „Изпълнение на Тематичната стратегия за опазване на почвите и текущи дейности“ (COM(2012)0046),

— като взе предвид съобщението на Комисията от 20 септември 2011 г., озаглавено „Пътна карта за ефективно използване на ресурсите в Европа“ (COM(2011)0571),

— като взе предвид съобщението на Комисията от 11 март 2020 г., озаглавено „Нов план за действие относно кръговата икономика — За по-чиста и по-конкурентоспособна Европа“ (COM(2020)0098),

— като взе предвид съобщението на Комисията от 14 октомври 2020 г., озаглавено „Стратегия за устойчивост в областта на химикалите: Към нетоксична околна среда“ (COM(2020)0667),

— като взе предвид съобщението на Комисията 16 април 2002 г., озаглавено „Към тематична стратегия за опазване на почвите“ (COM(2002)0179),

— като взе предвид работния документ на службите на Комисията от 12 април 2012 г., озаглавен „Насоки относно най-добрите практики за ограничаване, смекчаване или компенсиране на запечатването на почвата“ (SWD(2012)0101),

— като взе предвид своята резолюция от 19 ноември 2003 г. относно съобщението на Комисията, озаглавено „Към тематична стратегия за опазване на почвите“ ([13]),

([11]) ОВ L 156, 19.6.2018 г., стр. 1.
([12]) ОВ L 347, 20.12.2013 г.
([13]) ОВ C 87 E, 7.4.2004 г., стр. 395.

Сряда, 28 април 2021 г.

— като взе предвид своята резолюция от 13 ноември 2007 г. относно Тематичната стратегия за опазване на почвите ([14]),

— като взе предвид своята резолюция от 16 януари 2020 г. относно петнадесетото заседание на Конференцията на страните (COP15) по Конвенцията за биологично разнообразие ([15]),

— като взе предвид своята резолюция от 28 ноември 2019 г. относно извънредното положение по отношение на климата и околната среда ([16]),

— като взе предвид своята резолюция от 16 януари 2019 г. относно процедурата на Съюза за разрешаване на пестициди ([17]),

— като взе предвид своята резолюция от 10 юли 2020 г. относно стратегията за химичните вещества с цел устойчивост ([18]),

— като взе предвид своята резолюция от 10 февруари 2021 г. относно новия план за действие за кръгова икономика ([19]),

— като взе предвид своята резолюция от 15 януари 2020 г. относно Европейския зелен пакт ([20]),

— като взе предвид своята резолюция от 13 ноември 2007 г. относно Тематичната стратегия за опазване на почвите ([21]),

— като взе предвид становището на Комитета на регионите от 19 януари 2013 г., озаглавено „Изпълнение на Тематичната стратегия за опазване на почвите“ ([22]),

— като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет, озаглавено „Съобщение на Комисията до Съвета, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Към Тематичната стратегия за опазване на почвите“ (COM(2002)0179) ([23]),

— като взе предвид становището на Комитета на регионите от 5 февруари 2021 г. относно агроекологията (CDR 3137/2020),

— като взе предвид Специалния доклад № 33/2018 на Европейската сметна палата, озаглавен „Борба с опустиняването в ЕС — нарастваща заплаха, която изисква повече действия“,

— като взе предвид Проверката на ЕС за пригодност на законодателството на ЕС в областта на водите (SWD(2019)0439),

— като взе предвид Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие и целите за устойчиво развитие (ЦУР), по-специално ЦУР № 15 за опазване, възстановяване и насърчаване на устойчиво управление на горите, борба с разпространението на необработваемите площи, спиране и обръщане на процеса на деградация на земите и предотвратяване загубата на биологично разнообразие,

— като взе предвид новата Лайпцигска харта — „Трансформиращата сила на градовете за общото благо“, приета на неформалното заседание на министрите по въпросите на градоустройството на 30 ноември 2020 г.,

— като взе предвид споразумението, прието на 21-ата конференция на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (COP21) в Париж на 12 декември 2015 г. (Парижкото споразумение),

— като взе предвид Конвенцията на ООН за борба с опустиняването (UNCCD),

— като взе предвид Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие (UNCBD),

---

([14]) ОВ C 282 E, 6.11.2008 г., стр. 138.
([15]) Приети текстове, P9_TA(2020)0015.
([16]) Приети текстове, P9_TA(2019)0078.
([17]) ОВ C 411, 27.11.2020 г., стр. 48.
([18]) Приети текстове, P9_TA(2020)0201.
([19]) Приети текстове, P9_TA(2021)0040.
([20]) Приети текстове, P9_TA(2020)0005.
([21]) ОВ C 282 E, 6.11.2008 г., стр. 138.
([22]) ОВ C 17, 19.1.2013 г., стр. 37.
([23]) ОВ C 61, 14.3.2003 г., стр. 49.

— като взе предвид доклада за оценка на деградацията на земите и тяхното възстановяването, публикуван от Междуправителствената научно-политическа платформа за биологично разнообразие и екосистемни услуги (IPBES) на 23 март 2018 г.,

— като взе предвид доклада на Европейската агенция за околна среда (EAOC) от 4 декември 2019 г., озаглавен „Европейската околна среда — състояние и перспективи за 2020 г.“ (SOER 2020),

— като взе предвид доклада „Състоянието на почвите в Европа — принос на JRC към доклада за състоянието и перспективите на околната среда на Европейската агенция за околна среда — SOER 2010“, публикуван от Комисията и Съвместния изследователски център през 2012 г.,

— като взе предвид специалния доклад на Междуправителствения комитет по изменение на климата (IPCC) относно изменението на климата и земите, публикуван на 8 август 2019 г.,

— като взе предвид доклада на Службата на ООН за намаляване на риска от бедствия (UNDRR) от 2018 г., озаглавен „Economic losses, poverty & disasters: 1998 — 2017“ (Икономически загуби, бедност и бедствия: 1998 — 2017 г.),

— като взе предвид въпросите с искане за устен отговор до Съвета и Комисията относно опазването на почвите (O-000024/2021 — B9-0011/2021 и O-000023/2021 — B9-0010/2021),

— като взе предвид член 136, параграф 5 и член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,

— като взе предвид предложението за резолюция на комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните,

А. като има предвид, че почвата е основна, сложна, многофункционална и жива екосистема с ключово екологично и социално-икономическо значение, която изпълнява много ключови функции и предоставя услуги от жизненоважно значение за човешкото здраве и съществуване и оцеляването на екосистемата, така че настоящите и бъдещите поколения да бъдат в състояние да удовлетворяват собствените си потребности;

Б. като има предвид, че почвите на Земята са най-големият сухоземен резервоар на въглерод и съдържат около 2 500 гигатона въглерод (1 гигатон = 1 милиард тона), в сравнение с 800 гигатона в атмосферата и 560 гигатона в животните и растенията; като има предвид, че здравите почви са изключително важни за смекчаване на последиците от изменението на климата, тъй като те отстраняват приблизително 25 % от еквивалентното количество въглерод, отделен чрез използването на изкопаеми горива в света всяка година; като има предвид, че обработваемите почви в света са загубили между 50 % и 70 % от първоначалния си въглероден запас ([24]);

В. като има предвид, че в Европа са идентифицирани над 320 основни вида почви, с огромни физически, химични и биологични различия между тях;

Г. като има предвид, че почвата играе централна роля като местообитание и генетичен фонд, тъй като приютява 25 % от световното биологично разнообразие, предоставя ключови екосистемни услуги на местните общности и в глобален контекст, например осигуряването на храна, осигурява суровини, регулиране на климата чрез улавяне на въглерод, пречистване на водите, регулиране на хранителните вещества и борба с вредителите, служи като платформа за човешка дейност и спомага за предотвратяването на наводнения и суши; като има предвид, че образуването на почвите е един от екосистемните процеси, за които е известно, че намаляват в Европа;

Д. като има предвид, че макар почвата да е много динамична, тя е също така много крехка и е невъзобновяем, ограничен ресурс предвид времето, необходимо за нейното образуване — с темп около един сантиметър горен почвен слой на всеки 1 000 години; като има предвид, че това прави почвата много ценен ресурс;

Е. като има предвид, че почвите допринасят за красотата на нашите европейски пейзажи — също както горските площи, крайбрежията, планинските райони и всички европейски екосистеми;

([24]) Schwartz, J.D. 2014. *Soil as Carbon Storehouse: New Weapon in Climate Fight?* (Почвата като резервоар на въглерод: ново оръжие в борбата срещу изменението на климата?), Yale Environment 360.

Сряда, 28 април 2021 г.

Ж. като има предвид, че почвите под пасища и гори са нетни въглеродни поглътители, които според оценките отстраняват до 80 милиона тона въглерод годишно в ЕС ([25]); като има предвид обаче, че заедно обработваемите земи и пасищата в ЕС са нетни източници на емисии, като през 2017 г. са отделили около 75,3 милиона тона еквивалент на въглеродния диоксид (MtCO2e) ([26]); като има предвид, че следователно секторите на селското и горското стопанство имат ключова позиция в приноса за отстраняването на въглерода от атмосферата чрез улавянето и съхранението на въглерод в почвите и биомасата;

З. като има предвид, че структурата и характеристиките на почвата са резултат от образуването на почвата, геоморфологични и геологични процеси в продължение на хилядолетия, което я прави невъзобновяем ресурс; като има предвид, че поради това предотвратяването на всякакъв вид разрушаване на почвената покривка (ерозия, разрушаване, деградация, засоляване и т.н.) и на нейното замърсяване е свързано с много по-ниски разходи, отколкото опитите за възстановяване на функциите на почвата;

И. като има предвид, че функциите на почвата са силно зависими от пълното биологично разнообразие в почвите; като има предвид, че надземното и подземното разнообразие имат важни връзки и биологичното разнообразие в почвите има важен принос за местните равнища на разнообразие на растителни видове;

Й. като има предвид, че защитата на биологичното разнообразие в почвите не е включена в повечето закони за опазването на околната среда (като Директивата за местообитанията или „Натура 2000“) и общото законодателство на ЕС в областта на селското стопанство; като има предвид, че увеличаването или поддържането на биологичното разнообразие в почвите е ефективно решение, което може да спомогне за възстановяване на почвите и отстраняване на замърсяването на почвите;

К. като има предвид, че както в ЕС, така и в световен мащаб земята и почвата продължават да се влошават в резултат на широк кръг човешки дейности като лошо управление на земята, промени в земеползването, неустойчиви селскостопански практики, изоставяне на земята, замърсяване, неустойчиви горскостопански практики и запечатване на почвата, загуба на биологично разнообразие и изменение на климата, често в съчетание с други фактори, като по този начин се намалява капацитетът им да предоставят екосистемни услуги за цялото общество;

Л. като има предвид, че за съжаление към момента ЕС и държавите членки не са на път да изпълняват своите международни и европейски ангажименти, свързани с почвите и земите, по-специално:

а) за борба с опустиняването, възстановяване на деградиралите земи и почви, включително на земите, засегнати от опустиняване, суши и наводнения, и стремеж към постигане на нулева деградация на земите в световен мащаб до 2030 г.;

б) за постигане на целта за „нулево нетно усвояване на земя до 2050 г.“ и намаляване на ерозията, увеличаване на органичния въглерод в почвата и напредък по работата за възстановяване до 2020 г.;

в) за управление на земята по устойчив начин в ЕС, адекватна защита на почвата и гарантиране, че възстановяването на замърсените терени е в напреднал стадий до 2020 г.;

М. като има предвид, че почвите играят жизненоважна роля за управлението на водите, тъй като здравите почви с високо равнище на органични вещества са по-полезни за водната система и допринасят за смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптация към изменението на климат; като има предвид, че влажните зони, торфищата и природосъобразните решения в селските и градските райони съхраняват и инфилтрират дъждовна вода, което позволява запълване на водоносния хоризонт с цел преодоляване на периодите на засушаване и избягване на свързване с канализацията, което намалява разливите на непречистени отпадъчни води по време на проливни дъждове;

Н. като има предвид, че в ЕС бяха установени няколко основни заплахи за почвата, например: изменение на климата, запечатване, ерозия, уплътняване, наводнения и свлачища, суша, хидрогеоложка нестабилност, загуба на органични вещества в почвата, пожари, бури, засоляване, замърсяване, загуба на почвено биоразнообразие, повишаване на киселинното съдържание и опустиняване; като има предвид, че повечето от тези продължаващи процеси на деградация не са разгледани подходящо или изобщо не са разгледани в съществуващото законодателство на ЕС и в националното законодателство;

([25]) Европейска агенция за околна среда, *Soil Organic Carbon* (Органичен въглерод в почвата), 20 февруари 2017 г. https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/soil-organic-carbon-1/assessment

([26]) Института за европейска политика в областта на околната среда, *Climate and Soil Policy Brief: Better Integrating Soil Into EU Climate Policy* (Обзор на политиката в областта на климата и почвите: по-добро интегриране на почвата в политика на ЕС в областта на климата), октомври 2020 г., https://ieep.eu/uploads/articles/attachments/437a17b8-f8a4-478d-ab7f-4a74e2e60ced/IEEP%20(2020)%20Climate%20and%20soil%20policy%20brief%20-%20Better%20integrating%20soil%20into%20EU%20climate%20policy.pdf?v=63771126961

О. като има предвид, че ерозията на почвата засяга 25 % от селскостопанската земя в ЕС и се е увеличила с около 20 % между 2000 и 2010 г.; като има предвид, че според изчисленията ерозията на почвата причинява загуба на селскостопанско производство от 1,25 милиарда евро годишно в ЕС ([27]); като има предвид, че въглеродните запаси в обработваемите горни почвени слоеве намаляват и ЕС непрестанно губи влажните зони и торфищата си; като има предвид, че значими райони със земеделска земя в ЕС са изправени пред засоляване и опустиняване, като 32 — 36 % от подпочвените слоеве в Европа ([28]) са силно податливи на уплътняване;

П. като има предвид, че ерозията е природно явление, което може да доведе до кални реки, понякога с катастрофални последици като появата на дълбоки набраздявания, предизвикващи загубата на повърхностния плодороден слой на почвите, както и като има предвид, че в дългосрочен план ерозията може да причини деградация на почвите и загуба на обработваеми площи;

Р. като има предвид, че неустойчивото управление на земята и почвата има няколко отрицателни въздействия не само върху сухоземното и сладководното биологично разнообразие, но и върху морското биологично разнообразие, което предизвиква промени в хидрографските условия, прекомерни концентрации на хранителни вещества и замърсяване и увеличаване на загубата и влошаването на крайбрежните морски екосистеми; като има предвид, че според прогнозите опазването на крайбрежните ивици в Европа намалява, което е заплаха за естествения капацитет на крайбрежните екосистеми да намаляват въздействието на изменението на климата и на екстремните метеорологични явления в най-уязвимите крайбрежни зони;

С. като има предвид, че земеползването променя качеството и количеството на екосистемните услуги, като обвързва потенциала на земята и почвата с предоставянето на тези услуги; като има предвид, че основните фактори за деградацията на земята и почвата са неустойчивите селскостопански и горскостопански практики, разрастването на градовете и изменението на климата ([29]);

Т. като има предвид, че информацията за почвите в Европа е все още непълна и не е хармонизирана; като има предвид, че това възпрепятства приемането на съответни решения за опазване на почвите както на регионално, така и на местно равнище;

У. като има предвид, че отговорността на ЕС за опазване на почвата не спира до границите на ЕС, тъй като търсенето на райони за заселване, отглеждане на храни и производство на биомаса наравня по целия свят и изменението на климата вероятно ще окаже отрицателно въздействие върху търсенето, наличието и деградацията на земята; като има предвид, че ЕС допринася за деградацията на земята в трети държави като нетен „вносител“ на земя, интегрирана във вносни продукти;

Ф. като има предвид, че деградацията на земята изостря въздействието на природните бедствия и допринася за социални проблеми;

Х. като има предвид, че ако не се предприемат сериозни действия, голяма част от Южна Европа е вероятно да опустинее до 2050 г. в резултат на изменението на климата и неподходящите селскостопански и агрономически практики; като има предвид, че в ЕС тази заплаха не се разглежда съгласувано, ефикасно и ефективно ([30]); като има предвид, че засоляването засяга 3,8 милиона хектара земя в ЕС, със сериозна соленост на почвата по крайбрежието, по-специално в Средиземно море;

Ц. като има предвид, че понастоящем опазването на почвите в Европа произтича от опазването на други екологични ресурси и заплахи и е частично и фрагментирано сред многото политически инструменти, които не са координирани и често са незадължителни на равнището на ЕС, на равнището на държавите членки и на регионално равнище;

Ч. като има предвид, че доброволните национални инициативи и съществуващите национални мерки са важни за постигане на целта за по-добро опазване на почвите, но се оказват недостатъчни сами по себе си, както и като има предвид, че са необходими повече усилия за предотвратяване на по-нататъшната деградация, включително на усвояването на земя; като има предвид, че въпреки наличието на тематична стратегия за опазване на почвите деградацията на почвите продължава в целия ЕС; като има предвид, че за разрешаване на сериозни инциденти или проблеми, свързани със замърсяване, са необходими и трансгранични мерки;

([27]) https://ec.europa.eu/jrc/en/news/soil-erosion-costs-european-farmers-125-billion-year#:~:text=Soil%20erosion%20costs%20European%20countries,consequences%20do%20not%20stop%20ther

([28]) Работен документ на службите на Комисията, *Evaluation of the 7th EAP* (Оценка на 7-ата ПДОС) (SWD(2019)0181).

([29]) Европейска агенция за околна среда, *The European environment — state and outlook 2020* (Европейската околна среда — състояние и перспективи за 2020 г.), 2019 г.

([30]) Работен документ на службите на Комисията, *Evaluation of the 7th EAP* (Оценка на 7-ата ПДОС) (SWD(2019)0181).

Сряда, 28 април 2021 г.

Ш. като има предвид, че през периода 2000 — 2018 г. е усвоена 11 пъти повече земя, отколкото е била рекултивирана ([31]); като има предвид, че без обвързващи мерки за ограничаване на усвояването на земя и за насърчаване на възстановяването, рекултивацията и рециклирането, ще бъде невъзможно да се постигне целта за нулево нетно усвояване на земя до 2050 г.;

Щ. като има предвид, че липсата на всеобхватна, адекватна, съгласувана и интегрирана правна рамка на ЕС за опазване на земните и почвените ресурси на Европа е определена като ключова празнина, която допринася за непрекъснатото влошаване на състоянието на много почви в рамките на Съюза, намалява ефективността на съществуващите стимули и мерки и ограничава способността на Европа да постигне своята програма в областта на околната среда, устойчивото развитие и климата и международните си ангажименти; като има предвид, че предишният опит за въвеждане на правна рамка за опазване на почвите в ЕС беше безуспешен, тъй като през май 2014 г. беше оттеглен, след като в продължение на осем години малцинство от държави членки го блокираха в Съвета; припомня Европейската гражданска инициатива „People4Soil“ от 2016 г., подкрепена от петстотин европейски институции и организации, които призоваха ЕС да направи повече за опазване на почвите;

АА. като има предвид, че настоящите секторни политики, например общата селскостопанска политика (ОСП), не дават своя справедлив дял по отношение на опазването на почвите; като има предвид, че макар и по-голямата част от обработваемата земя да е под режима на ОСП, средно за по-малко от една четвърт от нея ([32]) се прилага ефективна защита от ерозия на почвите;

АБ. като има предвид, че 80 % от азота се разхищава или губи в околната среда; като има предвид, че прекомерното отлагане на азот застрашава качеството на въздуха и водата, допринася за изменението на климата чрез емисии на диазотен оксид, застрашава качеството на почвата и биологичното разнообразие, включително взаимодействието между растенията и опрашителите и техните мрежи, и води до изчерпване на стратосферния озон; като има предвид, че подобряването на ефективността на използване на азот не само подкрепя целите в областта на климата, природата и здравето, но също така би могло да спести сто милиарда щатски долара годишно в световен мащаб;

АВ. като има предвид, че интензификацията на селското стопанство и прекомерната употреба на пестициди причиняват замърсяване на почвата с остатъчни вещества от пестициди, включително поради голямата устойчивост на почвата на някои пестициди и токсичността за нецелеви видове, както и оказват трайно въздействие върху здравето на почвите; като има предвид, че дифузното замърсяване от агрохимикали представлява заплаха за почвата;

АГ. като има предвид, че законодателството на ЕС е относително всеобхватно относно опазване на водите, но разглежда контрола на замърсителите от почвите от гледна точка на опазването на водите, а не на по-обширното опазване на околната среда, което обхваща опазването на самите почви; като има предвид, че замърсителите, които се отделят в атмосферата и водата, могат да имат непряко въздействие чрез отлагане на земята, което може да има отрицателно влияние върху качеството на почвата;

АД. като има предвид, че според научните доказателства почвата и организмите в нея са изложени в значителна степен на смеси от химикали, включително устойчиви и биоакумулиращи химикали, остатъци от пестициди, въглеводороди, тежки метали, разтворители и техните смеси, като това води до значителен висок риск от хронична токсичност, която може да промени биологичното разнообразие, да възпрепятства възстановяването и да нарушава функциите на екосистемата; като има предвид, че в Европа, са идентифицирани приблизително три милиона обекта с потенциално замърсяващи дейности, 340 000 ([33]) от които се очаква да се нуждаят от възстановяване; като има предвид, че липсва изчерпателна информация относно дифузното замърсяване на почвите;

АЕ. като има предвид, че според ЕАОС липсата на подходящо законодателство на ЕС в областта на почвите допринася за деградация на почвите в рамките на Европа, както и като има предвид, че напредъкът към устойчиво развитие в Европа и в световен мащаб не е възможен, ако не се обърне достатъчно внимание на земните и почвените ресурси ([34]);

([31]) Европейска агенция за околна среда, *The European environment — state and outlook 2020* (Европейската околна среда — състояние и перспективи за 2020 г.), 2019 г.

([32]) Евростат, 2014 г., European Agricultural Census 2010 (Европейско селскостопанско преброяване 2010 г.) [онлайн], намиращо се на адрес: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statisticsexplained/index.php/Agricultural census 2010 (достъп от февруари 2014 г.) — средна стойност за Европа от 19 % обработваема земя с прилагане на зимни покривни култури, 21,5 % намалена обработка на почвата и 4 % без обработка на почвата.

([33]) Европейска агенция за околна среда, Progress in management of contaminated sites (Напредък в управлението на замърсени терени).

([34]) Европейска агенция за околна среда, *The European environment — state and outlook 2020* (Европейската околна среда — състояние и перспективи за 2020 г.), 2019 г.

АЖ. като има предвид, че 95 % от хранителните ни продукти се произвеждат пряко или непряко от почвите ни;

АЗ. като има предвид, че според прегледа на настоящите данни за състоянието на почвите в ЕС приблизително 60 — 70 % от почвите в ЕС са в нездраво състояние поради настоящите практики на управление, като допълнителен, все още неопределен процент от почвите са в нездраво състояние поради проблеми, свързани с неправилно изчислено замърсяване ([35]);

АИ. като има предвид, че според оценките ерозията на почвите от вода и вятър засяга 22 % от земите в Европа, както и като има предвид, че повече от половината селскостопански земи в ЕС имат средни нива на ерозия, по-високи от тези, които могат да бъдат заменени по естествен път (представляващи над един тон загуба на почва на хектар годишно) ([36]), като подчертава необходимостта от техники за устойчиво управление на почвите;

АЙ. като има предвид, че около 25 % от напояваните земеделски земи в Средиземноморския регион се оценяват като засегнати от солта, което оказва въздействие върху селскостопанския потенциал; като има предвид, че понастоящем въпросът за засоляването не се разглежда в съществуващото законодателство на ЕС ([37]);

АК. като има предвид, че загубата на плодородна земя за градско развитие намалява потенциала за производство на материали и горива на биологична основа в подкрепа на нисковъглеродната биоикономика;

АЛ. като има предвид, че инвестирането в избягване на деградацията на земята и във възстановяването на деградирала земя са сериозно обосновани от икономическа гледна точка, тъй като цяло ползите далеч надхвърлят разходите; като има предвид, че според изчисленията разходите за възстановяване са десет пъти по-високи от разходите за превенция ([38]);

АМ. като има предвид, че земята е предимно частна собственост в ЕС, което следва да бъде зачитано, като същевременно почвата е общо благо, което е необходимо за производството на храна и осигурява основни екосистемни услуги за цялото общество и природата; като има предвид, че е в обществен интерес ползвателите на земята да бъдат насърчавани да предприемат предпазни мерки за предотвратяване на деградацията на почвата и за опазване на почвата, както и да я управляват устойчиво за бъдещите поколения; като има предвид, че поради това следва да се разгледа възможността за мерки за подкрепа и допълнителни финансови стимули за собствениците на земи с цел опазване на почвата и земята;

АН. като има предвид, че рециклирането на земя представлява едва 3 % от градското развитие в ЕС, както и като има предвид, че целта на ЕС за нулево нетно усвояване на земя до 2050 г. е малко вероятно да бъде изпълнена, освен ако не се намалят допълнително годишните темпове на усвояване на земя и/или не се увеличи рециклирането на земята; ([39])

АО. като има предвид, че деградацията на почвите и земята има присъщите трансгранични аспекти, свързани например с изменението на климата и замърсяването, количеството и качеството на водата, както и замърсяването, които изискват реакция на равнището на ЕС, конкретни действия от държавите членки и многостранно сътрудничество с трети държави; като има предвид, че практиките във връзка с деградирането на почвата в една държава могат да доведат до разходи, поемани от друга държава членка; като има предвид, че разликите между националните режими за защита на почвата, например що се отнася до замърсяването на почвата, могат да наложат на икономическите оператори много различни задължения и да нарушат конкуренцията на вътрешния пазар;

АП. като има предвид, че през 2018 г. поради изкопните почви са произведени над 520 милиона тона отпадъци ([40]) и че изкопните почви са най-големият източник на отпадъци, произведени в ЕС; като има предвид, че съгласно правото на ЕС понастоящем изкопните почви се считат за отпадъци и поради това се депонират; като има предвид, че по-голямата част от тези почви не са замърсени и могат да бъдат повторно използвани по безопасен начин, ако се въведе цел за възстановяване, съчетана с цялостна система за проследяване;

([35]) Veerman, C., et al. (2020 г.), *Caring for Soil is Caring for Life. In Interim Report for the Mission Board for Soil, Health and Food* (Грижата за почвата е грижа за живота. Междинен доклад за Комитета на мисията за опазване на доброто състояние на почвите и храните); Европейска комисия: Брюксел, Белгия; стр. 52.

([36]) Работен документ на службите на Комисията, *Evaluation of the 7th EAP* (Оценка на 7-ата ПДОС) (SWD(2019)0181).

([37]) Работен документ на службите на Комисията, *Evaluation of the 7th EAP* (Оценка на 7-ата ПДОС) (SWD(2019)0181).

([38]) Междуправителствена научно-политическа платформа относно биоразнообразието и предлаганите от екосистемите услуги (IPBES), *The IPBES assessment report on land degradation and restoration* (Доклад на IPBES за оценка относно влошаване на състоянието и възстановяването на земите), 2018 г.

([39]) Европейска агенция за околна среда, *The European environment — state and outlook 2020* (Европейската околна среда — състояние и перспективи за 2020 г.), 2019 г.

([40]) https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ENV_WASGEN/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=bbf937c1-ce8b-4b11-91b7-3bc5ef0ea042

Сряда, 28 април 2021 г.

АР. като има предвид, че последователната и адекватна политика на ЕС за опазване на почвите е предпоставка за постигането на ЦУР, на целите на Парижкото споразумение и Европейския зелен пакт, по-специално целта за неутралност по отношение на климата, стратегията „От фермата до трапезата“, стратегията за биологичното разнообразие, амбицията за нулево замърсяване и стратегията за биоикономиката, както и други основни екологични и обществени предизвикателства;

АС. като има предвид, че редовно актуализираните, хармонизирани и отворени данни и информация за почвите са предварително условие за постигане на по-добро, основано на данни и факти изготвяне на политики за защита на почвените ресурси на равнището на ЕС и на национално равнище;

АТ. като има предвид, че в своето становище от 5 февруари 2021 г. Европейският комитет на регионите призова Комисията „да предложи нова европейска директива относно земеделските почви, за да се спре намаляването на съдържанието на органичните вещества в тях, да се спре ерозията, а в селскостопанските практики да се даде приоритет на биологичната активност в почвата“ ([41]);

АУ. като има предвид, че продоволствената сигурност зависи от сигурността на почвата и всяка практика, която накърнява здравето на почвата, представлява заплаха за продоволствената сигурност; като има предвид, че по-здравите почви произвеждат по-здравословна храна;

АФ. като има предвид, че в член 4 и член 191 от ДФЕС са заложени основните принципи на политиката на ЕС в областта на околната среда и е установена споделена компетентност в тази област;

АХ. като има предвид, че горските почви представляват половината от почвите в ЕС и че биологично разнообразните и здрави гори могат да допринесат значително за здравето на почвите;

1. подчертава, че е важно да се опазват почвите и да се насърчават здравите почви в Съюза, като се има предвид, че деградацията на тази жива екосистема, част от биологичното разнообразие и невъзобновяем ресурс, продължава въпреки предприетите от някои държави членки ограничени и неравномерни действия; подчертава цената на бездействието по отношение на деградацията на почвите, като според оценките тя надхвърля в Съюза петдесет милиарда евро годишно;

2. подчертава многофункционалната роля на почвата (осигуряване на храна, въглеродно поглъщане, платформа за човешки дейности, производство на биомаса, резервоар за биологичното разнообразие, предотвратяване на наводнения и суши, източник на суровини, фармацевтични и генетични ресурси, кръговрат на водата и на хранителните вещества, съхранение и филтриране, съхранение на геоложкото и археологическото наследство и др.) и произтичащата необходимост почвата да се опазва, да се управлява по устойчив начин и да се възстановява, както и да се запази способността ѝ да изпълнява тези многобройни роли — чрез стабилно сътрудничество на европейско и трансгранично равнище, както и с трети държави;

3. счита, че здравите почви са основата за питателната и безопасна храна и са предварително условие за устойчивото производство на храни;

4. подчертава, че здравите почви са от съществено значение за постигането на целите на Европейския зелен пакт, например неутралност по отношение на климата, възстановяване на биологичното разнообразие, амбицията за нулево замърсяване с цел постигане на нетоксична околна среда, здравословни и устойчиви продоволствени системи и устойчива околна среда;

5. счита, че при изпълнението на стратегията „От фермата до трапезата“ следва да се обърне специално внимание на почвите, стратегията на ЕС за горите, стратегията за биологичното разнообразие за 2030 г. и плана за действие за нулево замърсяване на водите, въздуха и почвата; поради това призовава Комисията в предстоящия план за действие за нулево замърсяване и при преразглеждането на Директивата относно емисиите от промишлеността да разгледа всички източници на замърсяване на почвите;

6. приветства факта, че опазването и възстановяването на почвите са включени в тематичните приоритетни цели на 8-мата програма за действие за околната среда;

7. отчита разнообразието на почвите в Съюза и необходимостта от целенасочени политически решения и специфични за околната среда подходи за устойчиво управление на почвата, за да се гарантира тяхната защита чрез съвместни усилия на равнището на Съюза и на държавите членки, в съответствие с техните съответни правомощия, като се вземат предвид условията, специфични за регионалното и местното равнище и на равнище парцели, трансграничните въздействия от деградацията на почвата и земята, както и необходимостта от създаване на равни условия за икономическите оператори;

([41]) CDR 3137/2020.

8. подчертава, че липсата на еднакви условия между държавите членки и техните различни режими за защита на почвата водят до рискове за функционирането на вътрешния пазар, които следва да бъдат разгледани на равнището на ЕС, за да се предотврати нарушаване на конкуренцията между икономическите оператори; подчертава, че с новата рамка ще се намери решение на проблема с липсващата правна сигурност за дружествата и че тя има голям потенциал за стимулиране на лоялната конкуренция в частния сектор, разработване на иновативни решения и ноу-хау и засилване на износа на технологии извън Съюза;

9. подчертава, че почвата, която е общ ресурс, не е обект на специално законодателство за разлика от въздуха или водата; следователно приветства амбицията на Комисията да предложи съгласувана и интегрирана рамка на ЕС за опазване на почвата;

10. призовава Комисията да разработи, при пълно зачитане на принципа на субсидиарност, обща за целия ЕС нормативна уредба за опазването и устойчивото използване на почвата, в която се обръща внимание на всички основни заплахи за почвата; нормативната уредба трябва да включва, наред с другото:

а) общи определения за „почва“, нейните функции, критерии за нейното добро състояние и устойчиво управление,

б) цели, показатели, включително хармонизирани показатели, и методология за непрекъснато наблюдение и докладване на състоянието на почвата;

в) измерими междинни и крайни цели с хармонизирани набори от данни и мерки за справяне с всички идентифицирани заплахи и подходящи срокове, като се вземат предвид най-добрите практики, извлечени от усилията на „първия оператор“, и зачитането на правата на собственост върху земята;

г) изясняване на отговорностите на различните заинтересовани страни;

д) механизъм за споделяне и обучение относно най-добрите практики, както и подходящи мерки за контрол;

е) адекватни финансови ресурси;

ж) ефективно интегриране в съответните цели и инструменти на политиката;

11. призовава Комисията да придружи законодателното си предложение със задълбочено проучване за оценка на въздействието, основано на научни данни, в което ще се анализират разходите за действие и бездействие по отношение на непосредственото и дългосрочното въздействие върху околната среда, здравето на човека, вътрешния пазар и общата устойчивост;

12. посочва, че общата рамка трябва да се състои също така от разпоредби относно картографирането на рискови зони и на замърсени терени и на изоставени промишлени и други терени, както и относно обеззаразяването на замърсени терени; призовава Комисията и държавите членки да прилагат принципа „замърсителят плаща“ и да предложат механизъм за саниране на замърсени терени, при които извършителят е неизвестен или не може да бъде подведен под отговорност; счита, че санирането на тези обекти би могло да се финансира от европейски механизми за финансиране;

13. призовава Комисията да обмисли предложение за общ списък с дейности със значителен потенциал да предизвикат замърсяване на почвата, който може да бъде съставен от изчерпателни списъци на национално равнище; подчертава, че този списък следва да бъде публично достъпен и да се актуализира редовно; освен това призовава Комисията да улесни хармонизацията на методологиите за оценка на риска за замърсените терени;

14. счита, че следва да се вземат предвид усилията в миналото на държавите членки за определяне на замърсените терени; подчертава, че определянето на замърсени терени, отразени в националните описи, следва да се актуализира редовно и да се предоставя за обществена консултация; счита също така, че е необходимо да се приемат разпоредби в държавите членки, за да се гарантира, че страните по сделките със земи са запознати със състоянието на почвата и са в състояние да направят информиран избор;

15. призовава Комисията да включи в тази обща рамка ефективни мерки за предотвратяване и/или свеждане до минимум на запечатването на почвата и на всяко друго земеползване, засягащо характеристиките на почвата, като даде приоритет на рециклирането на изоставени промишлени терени и на рециклирането на изоставени терени пред използването на незапечатана почва с цел постигане на целта за прекратяване на деградацията на земите до 2030 г. и на нетното усвояване на земя до 2050 г. най-късно, с междинна цел до 2030 г., за постигане на кръгова икономика, както и за включване на правото на ефективно и приобщаващо обществено участие и консултации относно планирането на земеползването и предлагане на мерки, предвиждащи техники за строителство и отводняване, които ще позволят да бъдат запазени възможно най-много функции на почвата при възникване на запечатване на почвата;

Сряда, 28 април 2021 г.

16. призовава Комисията да актуализира насоките относно най-добрите практики за ограничаване, смекчаване на последиците или компенсиране на запечатването на почвата в съответствие с целите на Европейския зелен пакт;

17. призовава за измерване на използваната и/или запечатаната земя и на съответната загуба на екосистемни услуги и екологична свързаност; призовава тези аспекти да бъдат отчетени и компенсирани по подходящ начин в контекста на оценката на въздействието върху околната среда и стратегическата екологична оценка на проектите и програмите;

18. подчертава, че опазването на почвата, нейното кръгово и устойчиво използване и възстановяване трябва да бъдат интегрирани във всички съответни секторни политики на ЕС и да бъдат съгласувани в тях, за да се предотврати по-нататъшната деградация, да се гарантира последователно високо равнище на защита и възстановяване, когато това е възможно, и да се избегнат припокриване, несъгласуваност и несъответствия между законодателството и политиките на ЕС; във връзка с това призовава Комисията да преразгледа съответните политики, за да се гарантира, че има съгласуваност между политиките и опазването на почвата ([42]);

19. счита, че ОСП следва да осигури условия за запазване на производителността и екосистемните услуги на почвите; насърчава държавите членки да въведат съгласувани мерки за опазване на почвата в своите национални стратегически планове по ОСП и да гарантират широкото използване на агрономски практики, основани на агроекологията; приканва Комисията да оцени дали националните стратегически планове по линия на ОСП гарантират високо равнище на опазване на почвите и да насърчава дейности за възстановяване на земеделските почви с влошено качество; призовава за мерки за насърчаване на по-малко интензивни практики на обработка, които водят до минимално обезпокояване на почвата, биологично земеделие и използване на органични вещества, добавяни към почвата;

20. подчертава важната роля на почвите за пречистването и инфилтрацията на водите и оттам техния принос като доставчик на питейна вода за голяма част от населението в Европа; припомня, че ограничените връзки между законодателството на ЕС в областта на водите и дейностите за опазване на почвата са признати в неотдавнашната проверка за пригодност на политиката на ЕС в областта на водите; изтъква необходимостта от подобряване на качеството на почвата, заедно с качеството и количеството на подпочвените и повърхностните води, за да бъдат постигнати целите на Рамковата директива за водите;

21. подчертава, че е важно да се постигне така нареченото „общество с интелигентен подход към водите“, за да се подпомогне възстановяването и опазването на почвата, както и да се проучи тясната връзка между здравето на почвата и замърсяването на водата; призовава Комисията да насърчава използването на съответните цифрови инструменти за наблюдение на състоянието на водите и почвите и на ефективността на инструментите на политиката;

22. приветства намерението на Комисията да представи през 2021 г. законодателно предложение за план на ЕС за възстановяване на природата и подкрепя факта, че той следва да включва цели относно възстановяването на почвите; подчертава, че планът следва да бъде съгласуван с преразгледаната тематична стратегия за почвата;

23. отново заявява, че преразглеждането на целите за оползотворяване на материали, определени в законодателството на ЕС относно отпадъците от строителство и разрушаване и техните фракции от специфични материали, следва да включва цел за оползотворяване на материали за изкопните почви при преразглеждането на Рамковата директива за отпадъците; призовава Комисията и държавите членки да въведат систематична диагностика на състоянието и на потенциала за повторно използване на изкопните почви, както и система за проследяване на изкопните почви и редовни проверки при депата, за да се предотврати незаконно изхвърляне на замърсени почви от изоставени промишлени терени и да се гарантира тяхната съвместимост с приемащите терени;

24. подчертава, че разпокъсаността и загубата на местообитания в крайбрежните морски екосистеми намаляват способността им да опазват бреговите ивици, както и да осигуряват устойчив поминък; признава решаващата роля на опазването на крайбрежните зони за смекчаване на заплахата от изменението на климата в ЕС и подчертава необходимостта Комисията да включи опазването и възстановяването на крайбрежните зони в новата стратегия на ЕС за почвата и в плана на ЕС за възстановяване на природата, заедно с управление, основано на екосистемите, като например интегрираното управление на крайбрежните зони и морското пространствено планиране; призовава Комисията в плана на ЕС за възстановяване на природата да отдаде приоритет на възстановяването на крайбрежните райони, които изпълняват функцията на естествени вълноломи, и които са неблагоприятно засегнати от урбанизацията на крайбрежията в регионите, застрашени от ерозия на бреговата линия и/или наводнения;

25. подчертава, че биологичното разнообразие на почвата е самата основа за ключови екологични процеси и отбелязва със загриженост увеличаването на деградацията и запечатването на почвата, както и намаляването на биологичното разнообразие на почвата в европейските земеделски райони; поради това призовава Комисията да създаде обща уредба за

([42]) Евростат, 2014 г., *European Agricultural Census 2010* (Преброяване на земеделските стопанства, 2010 г.) [онлайн], намиращо се на адрес: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Archive:Agricultural_census_2010_-_main_results (достъп от февруари 2014 г.) — средна стойност за Европа от 19 % обработваема земя, с прилагане на зимни покривни култури, 21,5 % намалена обработка на почвата и 4 % без обработка на почвата.

опазване и съхранение на почвата и възстановяване на качеството на почвата, като се основава на научни данни и оценки на икономическото, екологичното и социалното въздействие, както и да разработи конкретни решения за проблемите на горещите точки в Европа с двойната цел за възстановяване на биологичното разнообразие и за смекчаване на последиците от изменението на климата и приспособяване към него, основани на природата; счита, че следва да се въведе надежден мониторинг за целия ЕС на почвените организми и тенденциите в техния обхват и обем и да се поддържа във всички държави членки; призовава Комисията и държавите членки да подкрепят по-нататъшните научни изследвания, включително в различни мащаби и перспективи, както и мониторинга и полезните земеделски и горскостопански практики, за да се увеличават органичните вещества в почвата на по-голяма дълбочина; приветства в този контекст целите в рамките на стратегията „От фермата до трапезата“ и стратегията за биологичното разнообразие за 2030 г.; призовава за установяване на ясни траектории с оглед на предвидените средносрочни прегледи на двете стратегии, като се отчитат различните отправни точки на държавите членки;

26. счита, че е от първостепенно значение да се постигне здрав микробиом на почвата;

27. подчертава, че горите в ЕС съхраняват около 2,5 пъти повече въглерод в почвите, отколкото в дървесната биомаса ([43]);

28. подчертава, че практиката на голата сеч при управлението на горите разрушава симбиотичната взаимозависима мрежа от дървета и гъби и почти не съществува последващо възстановяване на тази мрежа след гола сеч; подчертава, че в бореалните гори тази мрежа представлява единственият най-важен механизъм за натрупване на органични вещества в почвата и поради това е от съществено значение в глобалния въглероден цикъл ([44]); отново заявява, че голата сеч не наподобява естественото смущение от горски пожари, тъй като за разлика от голата сеч, засегнатият от горски пожари терен се отличава с голямо количество мъртва дървесина и почва, която е освободена за колонизация на видове;

29. призовава за стриктно прилагане на стандартите за добро животновъдство в отглеждането на селскостопански животни, за да се намали съществено използването на ветеринарни лекарствени продукти и тяхното разпространение по полетата чрез оборския тор и за стриктно прилагане на Директивата за нитратите;

30. приветства ангажимента на Комисията — в контекста на плана за действие относно кръговата икономика — за преразглеждане на Директива 86/278/ЕИО на Съвета относно утайките от отпадъчни води; призовава Комисията да гарантира, че преразглеждането допринася за опазване на почвите чрез увеличаване на органичните вещества в почвите, рециклиране на хранителните вещества и намаляване на ерозията, като същевременно опазва почвите и подпочвените води от замърсяване;

31. призовава Комисията да подкрепя събирането на данни относно уплътняването и да насърчава устойчивите селскостопански мерки, насочени към намаляване на използването на тежки машини;

32. призовава Комисията да възложи на Европейския център за данни за почвите мониторинга на остатъците от пестициди, както и оценяването на количеството въглерод, съхраняван в почвите в Европа, и определянето на цели за възстановяване на почвите и подобряване на тяхното качество, включително чрез увеличаване на органичните вещества в почвите в съответствие с препоръките на Междуправителствения комитет по изменение на климата (МКИК) и изискванията съгласно ЦУР;

33. счита, че устойчивото управление на почвите е ключов елемент от политиката в областта на земеделието и храните в дългосрочен план; признава обаче значението на правните разпоредби, които допринасят за възстановяването, запазването и строгото опазване на непокътнатите почви, като се поставя акцент, наред с другото, върху промените в почвите и земеползването във влажните зони, торфищата, постоянно затревените площи и пасищата;

34. призовава за нова стратегия на ЕС за почвите, за да се установят и насърчават добри и иновативни земеделски практики, които може да предотвратят и намалят заплахата от засоляване на почвата или да контролират неговите отрицателни последици;

35. насърчава Комисията и държавите членки да допринасят ефективно за намаляване на прекомерното използване на синтетични торове, по-специално на азот, чрез намаляване на праговете, определени от Директивата за нитратите; призовава Комисията да се опре на резолюцията по Програмата на ООН за околната среда относно устойчивото управление на азота и на целта на Декларацията от Коломбо, за да намали наполовина азотните отпадъци от всички източници до 2030 г.; призовава Комисията и държавите членки да гарантират устойчиво управление на хранителните вещества, включително чрез подобряване на ефикасността на използването на азот, екстензификацията на отглеждането на селскостопански животни в определени райони, смесени стопанства, които интегрират системи за отглеждане на селскостопански животни и за отглеждане на култури, ефикасно използване на оборски тор и по-широка употреба на ротационен принцип на култури,

([43]) Bruno De Vos et al., *Benchmark values for forest soil carbon stocks in Europe: Results from a large scale forest soil survey* (Стойности на показателите за запаси на въглерод в горската почва в Европа: резултати от широкомащабно проучване на горската почва), Geoderma, томове 251 — 252, август 2015 г., страници 33 — 46.

([44]) K. E. Clemmensen и колектив, *Roots and Associated Fungi Drive Long-Term Carbon Sequestration in Boreal Forest* (Корените и свързаните с тях гъби предизвикват дългосрочно улавяне на въглерод в бореалните гори), Science 339, 1615, 2013 г.

Сряда, 28 април 2021 г.

които обогатяват почвата с азот, като например зеленчуци, в цялото съответно законодателство; призовава Комисията да обърне по-голямо внимание на емисиите на диазотен оксид при отчитането на емисиите на парникови газове в световен мащаб и да положи по-интегрирани усилия за справяне с излишъка от азот като въпрос от значение за климата, природата и здравето, както и да предложи стимули за по-добро управление на азота на равнището на отделните земеделски стопанства;

36. призовава за преразглеждане на Директива 2004/35/ЕО относно екологичната отговорност с цел укрепване на нейните разпоредби по отношение на замърсените терени;

37. призовава Комисията да гарантира съгласуваност между новата стратегия за почвите и предстоящата стратегия на ЕС за горите чрез включване на изискването за устойчиво управление на почвите, като например агролесовъдните практики, в стратегията за горите;

38. призовава Комисията да преразгледа тематичната стратегия за почвите и да приеме незабавно плана за действие „Към амбиция за нулево замърсяване на въздуха, водите и почвите — изграждане на по-здрава планета за по-здрави хора“; във връзка с това приветства намерението на Комисията да повиши правната сигурност за дружествата и гражданите чрез определянето на ясни цели, измерими задачи и план за действие;

39. подчертава, че агролесовъдните практики могат активно да осигурят ползи за околната среда и полезни взаимодействия, като например предприемане на действия срещу ерозията, подобряване на биологичното разнообразие, съхраняване на въглерод и регулиране на водите;

40. призовава Комисията да се справи с дифузното замърсяване, произтичащо от селскостопанските дейности, в съответствие с целите на стратегията „От фермата до трапезата“; в тази връзка приветства обявеното от Комисията преразглеждане на Директивата относно устойчивата употреба на пестициди; припомня, че вече съществуват много алтернативи на синтетичните пестициди, като например интегрираното управление на вредителите, и че тяхната употреба следва да се увеличи; очаква Комисията и държавите членки незабавно да разгледат всички призиви на Парламента в рамките на резолюцията от 16 януари 2019 г. относно процедурата на Съюза за разрешаване на пестициди;

41. изразява съжаление, че в процедурата на ЕС за разрешаване на химични вещества, включително в оценката на риска за околната среда и в екотоксикологичните изследвания, не се взема надлежно предвид тяхното въздействие върху почвите; в тази връзка призовава Комисията в новата стратегия на ЕС за почвите и в съответствие със стратегията за устойчивост в областта на химикалите да приеме регулаторни мерки за предотвратяване и намаляване на замърсяването на почвите с химикали, по-специално с устойчиви и биоакумулиращи химикали (включително пластмаси и пластмасови микрочастици) и да гарантира, че се изпълняват екологично значими условия на изпитване, които са представителни за полевите условия;

42. призовава Комисията да подкрепи научните изследвания за запълване на пропуските в знанията относно потенциала на почвеното биологично разнообразие за справяне със замърсяването на почвата и въздействието на замърсяването върху биологичното разнообразие на почвите и да запълни незабавно законодателните пропуски по отношение на токсичността на биоцидите и ветеринарните продукти за почвата и нейните организми; призовава Комисията и държавите членки да подкрепят работата на компетентните агенции, за да се гарантира разработването и насърчаването на алтернативи на най-токсичните биоциди при управлението на вредителите; призовава Комисията в сътрудничество с Европейската агенция по химикали да разработи пределни стойности за ЕС за замърсяване на почвата с перфлуороалкилирани и полифлуороалкилирани съединения (PFAS) въз основа на принципа на предпазните мерки;

43. изразява съжаление, че в проверката за пригодност на законодателството на ЕС в областта на водите не се обсъждат възможностите за по-интегрирано управление на околната среда във водосборните райони, свързващо плановете за управление на речните басейни с по-широкообхватните планове за опазване на почвите; счита, че подобен интегриран анализ и вземане на решения би било в полза на няколко различни цели на политиката на ЕС, както и евентуално би довело до ползи на равнището на местното управление;

44. призовава държавите членки да интегрират по-добре планирането на водните и почвените ресурси чрез комбинирани оценки на влиянието и рисковете (включително в рамките на плановете за управление на речните басейни) и да възприемат интегриран подход по отношение на мерките, които осигуряват защита и за двете екологични среди;

45. изразява съгласие с ЕАОС, че е необходимо хармонизирано представително наблюдение на почвите в цяла Европа, за да се разработят ранни предупреждения за превишения на критичните прагове и да се дадат насоки за устойчиво управление на почвите ([45]); призовава държавите членки и Комисията да подобрят и ускорят събирането и интегрирането на данни относно състоянието на почвите, тенденциите в тази връзка, както и заплахите за почвите на равнището на ЕС; приветства във

([45]) Европейска агенция за околна среда, *The European environment — state and outlook 2020* (Европейската околна среда — състояние и перспективи за 2020 г.), 2019 г.

връзка с това стартирането на Обсерваторията на ЕС за почвите, която се основава на системата за наблюдение на почвите LUCAS; призовава Комисията да гарантира дългосрочна оперативност за двата инструмента, както и за достатъчно ресурси за оптимално и редовно наблюдение на биологичните характеристики и на физико-химичните свойства на почвите, включително наличието на агрохимикали и други замърсители, като например замърсители, които пораждат безпокойство; счита, че това е основополагащо за запълване на пропуските в данните и показателите и в подкрепа на Европейския зелен пакт; подчертава необходимостта от по-добро разбиране на процесите, които водят до деградация на земята и опустиняване в ЕС; призовава Комисията да създаде методология и съответните показатели за оценка и събиране на данни относно степента на опустиняване и деградация на земята в ЕС;

46. отбелязва, че 13 държави членки са се обявили за засегнати страни съгласно Конвенцията на Организацията на обединените нации за борба с опустиняването (UNCCD); призовава Комисията да интегрира в политиките на ЕС целите за устойчиво развитие на ООН относно почвите;

47. отбелязва предизвикателствата, свързани с управлението, координацията, комуникацията, финансовите, техническите и правните аспекти, които възпрепятстват подобряването на съгласуваността и оперативната съвместимост на мониторинга на почвите на равнище ЕС и на национално равнище и събирането на информация; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да се справят съвместно с тези предизвикателства и да ускорят сътрудничеството, включително в рамките на експертната група на ЕС за опазване на почвите, с цел да се гарантира високо равнище на опазване на почвите и да се избегне дублирането и ненужната бюрократична тежест и разходи за държавите членки и за МСП;

48. призовава Комисията и държавите членки за подобрят и ускорят усилията за цялостно използване на стойността на водата, за да постигнат по-специално пълно повторно използване на хранителните вещества и ценните компоненти в отпадъчните води с цел да се подобри кръговостта в селското стопанство и да се избегне прекомерното изхвърляне на хранителни вещества в околната среда;

49. призовава Комисията да улеснява провеждането на годишна конференция с участието на държавите членки и съответните заинтересовани страни, като им се предостави решаваща роля чрез диалог по конкретни въпроси;

50. признава важната роля на здравата почва, като най-големия сухоземен поглътител на въглерод, за улавяне и съхранение на въглерод, по-специално в комбинация със съпътстващите ползи от влажните зони, както и природосъобразни решения, което трябва да улесни постигането на целите в областта на климата за 2030 г. и целта на Съюза за неутралност по отношение на климата най-късно до 2050 г.; подчертава, че новата стратегия за почвите следва да гарантира, че приносът на почвите за смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него е в съответствие с останалата структура на политиката на ЕС в областта на климата; поради това призовава държавите членки да засилят възстановяването и устойчивото използване на почвите като инструмент за политиката в областта на климата в своите национални планове в областта на енергетиката и климата (НПЕК), и по-специално в мерките, приложими към селскостопанския сектор и сектора на земеползването, промените в земеползването и горското стопанство (ЗПЗГС), и да запазят, възстановят и увеличат поглътителите на въглерод (по-специално в районите с богати на въглерод почви, като например пасищата и торфищата), в допълнение към предприемането на действия за утвърждаване на устойчивото използване на почвата в селскостопанската политика и намаляване на емисиите от селското стопанство; счита, че следва да се подкрепят мерки за увеличаване на улавянето на въглерод в почвите; приветства по-специално съобщението на Комисията относно инициативата за съхраняване на въглерод и насърчава Комисията да проучи няколко варианта;

51. счита, че трябва да се избягват неустойчивите практики, които водят до загуби на органичен въглерод от почвата и допринасят за изменението на климата; изразява съжаление, че предварителните оценки, отнасящи се до съдържанието на въглерод, са ограничени до горните почвени хоризонти и призовава държавите членки и Комисията да генерират съответните данни за съдържанието на въглерод в по-долните почвени слоеве, което би подобрило разбирането за общия потенциал на почвата за задържане и увеличаване на съдържанието на въглерод;

52. призовава Комисията да определи при предстоящото преразглеждане на Регламента за ЗПЗГС краен срок, до изтичането на който всички земеделски почви да станат нетни въглеродни поглътители в съответствие с целите на ЕС за неутралност по отношение на климата до 2050 г.;

53. подчертава, че съхраняването на въглерода може да донесе многобройни ползи: смекчаване на последиците от изменението на климата, подобрен производствен капацитет и устойчивост на почвите, по-голямо биологично разнообразие и намалено оттичане на хранителни вещества; призовава за засилено изграждане на капацитет, изграждане на мрежи и обмен на знания за ускоряване на улавянето на въглерод и за увеличаване на количеството въглерод, съхраняван в почвата, и по този начин за предоставяне на решения за предизвикателствата, свързани с климата;

54. подчертава, че при неустойчивото земеползване се освобождава въглерод в атмосферата, след като векове и хилядолетия е бил част от екосистемата на почвите;

Сряда, 28 април 2021 г.

55. призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че многофункционалната роля на почвите е отчетена по подходящ начин в научните изследвания, да увеличат мащаба на иновациите и финансовите средства, свързани със специфичните за почвата научни изследвания, и да адаптират съответните съществуващи програми за финансиране, така че да улеснят подобни научноизследователски проекти, за да отразяват специфичните характеристики на почвите в съответните научни изследвания; в тази връзка приветства стартирането на мисията на програма „Хоризонт Европа“ за опазване на здравето на почвите и храните; призовава за засилена роля на Обсерваторията на ЕС за почвите и на Европейския център за данни за почвите и за предоставяне на подходящо финансиране за изпълнението на техните мисии и за постигането на целите на новата стратегия за почвите; освен това призовава Комисията и държавите членки да натрупат таксономични експертни знания за биологичното разнообразие на почвите и знания относно последиците от състоянието на почвата за взаимодействията на екосистемите; подчертава взаимозависимостта между почвите и водите и призовава за специална подкрепа за научни изследвания отново положителната роля на здравите почви в по-нататъшното намаляване на дифузното замърсяване на водите;

56. призовава Комисията и държавите членки да предоставят достатъчна финансова подкрепа и стимули за насърчаване на опазването на почвите, тяхното устойчиво управление, опазване и възстановяване, както и иновациите и научните изследвания чрез общата селскостопанска политика, политиката на сближаване, „Хоризонт Европа“ и други налични финансови инструменти; насърчава Комисията и държавите членки да установят районите, в които са налице ерозия и ниско съдържание на органичен въглерод, и районите, спрямо които се прилага уплътняване, които биха могли да се възползват от целенасочено финансиране;

57. призовава Комисията и държавите членки да гарантират подходящо равнище на човешки ресурси и финансовата устойчивост на агенциите, които участват в дейностите, свързани с тематичната стратегия за почвите; подчертава, че достатъчното равнище на квалифициран персонал е предварително условие за успешното изпълнение на политиките на Съюза; поради това призовава Комисията да гарантира подходящо равнище на персонал, по-специално за генерална дирекция „Околна среда“;

58. призовава Комисията и държавите членки да въведат мерки за хармонизирано и интегрирано събиране на данни, всеобхватна система за наблюдение и обмена на информация и най-добри практики в областта на опазването на почвите, тяхното устойчиво управление и възстановяване в целия Съюз, както и увеличаване в максимална степен на полезните взаимодействия между съществуващите системи за наблюдение и инструментите на ОСП;

59. счита, че тези мерки следва да бъдат базовите условия за допустимост за финансиране от Съюза или национално финансиране;

60. счита, че държавите членки следва да изготвят и публикуват периодично доклади относно състоянието на почвите на редовни интервали, не по-дълги от пет години; счита, че всички събрани данни за почвите следва да станат обществено достъпни онлайн;

61. подкрепя инициативи, насочени към подобряване на обществената осведоменост и обществено разбиране относно положителното въздействие на функциите и опазването на почвите, включително свързаните с устойчивото управление, опазване и възстановяване на почвите, обществеото здраве и устойчивостта на околната среда; подчертава, че обществената осведоменост и разбиране за функциите на почвите са ключови за успеха на новата стратегия за почвите и за гарантиране на участието на гражданите, преди всичко на собствениците на земи, земеделските и горските стопани като основни действащи лица при управлението на почвите; призовава за по-голямо ангажиране на широката общественост по отношение на здравето на почвите и извънредната ситуация, свързана с околната среда, както и за подкрепа на общностни инициативи за опазване и устойчиво използване на почвите; изразява подкрепата си за световен ден на почвите и настоятелно призовава за допълнителни действия за повишаване на осведомеността в това отношение;

62. подчертава, че рисковете за околната среда, обхванати в предстоящото законодателство в областта на задължителната надлежна проверка, свързана с правата на човека и околната среда, следва да включват деградацията на почвите въз основа на целите и задачите на новата стратегия на ЕС за почвите;

63. призовава Комисията, като световен лидер в опазването на околната среда, да включи в новата стратегия на ЕС за почвите опазването и устойчивото използване на почвите във всички съответни аспекти на своята външна политика и по-специално изцяло да вземе под внимание този аспект при сключването на съответни международни споразумения и при преразглеждането на съществуващите такива;

64. призовава Комисията да включи опазването на почвите в разделите на търговските споразумения относно търговията и устойчивото развитие, като вземе мерки за справяне с влошаването на състоянието на почвите, внесено от тези държави, включително деградацията, причинена от биогорива със силно отрицателно въздействие върху околната среда, и да се въздържа от износ на деградация на почвите; призовава Комисията да гарантира, че продуктите, внесени от трети държави в ЕС, отговарят на същите екологични стандарти и стандарти за устойчиво земеползване;

65. разбира значението на сътрудничеството на всички равнища за ефективното справяне с всички заплахи за почвите; поради това призовава държавите членки да дават пример и да обмислят да предприемат инициатива за конвенция относно почвите в рамките на ООН;

66. изразява своята подкрепа за „Грижата за почвата е грижа за живота“, мисията на „Хоризонт Европа“, предложена от Комитета на мисията за опазване на здравето на почвите и храните и с цел да се гарантира, че до 2030 г. 75 % от почвите ще са здрави, за здравословна храна и здрави хора, природа и климат;

67. препоръчва разработването на нови зелени горски и агролесовъдни зони, по-специално в градските региони, за да се компенсира отрицателното въздействие на настоящото високо равнище на запечатване на почвата в европейските градове;

68. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, както и на правителствата и парламентите на държавите членки.